

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOLIQ QO'MITASI HUZURIDAGI**

SOLIQ OLIY MAKTABI

**IQTISODIYOT NAZARIYASI 2
FANINING O'QUV DASTURI
(kunduzgi ta'lim shakli)**

Bilim sohasi:	400 000	–	Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410 000	–	Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60410300	–	Soliqlar va soliqqa tortish
	60410200	–	Buxgalteriya hisobi

Toshkent – 2026

Mazkur o'quv dasturi "Soliqlar va soliqqa tortish, buxgalteriya hisobi" fakulteti Kengashining 2026-yil 11 - sentabr 1 -sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

Mazkur o'quv dasturi Soliq oliy maktabining "Umumkasbiy va gumanitar fanlar" kafedrası tomonidan taqdim etilgan (kafedraning 2026-yil 9 - sentabr 1 -sonli yig'ilish bayoni).

Tuzuvchilar:

E.Shadmanov - i.f.d., Soliq oliy maktabining "Umumkasbiy va gumanitar fanlar" kafedrası professori

M.Xalilov - i.f.f.d., Soliq oliy maktabining "Umumkasbiy va gumanitar fanlar" kafedrası dotsenti

B.Qurbonov - Soliq oliy maktabining "Umumkasbiy va gumanitar fanlar" kafedrası o'qituvchisi

Taqrizchilar:

K.Mambetjanov - i.f.d., O'ZMU "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrası mudiri

A.Rasulev - i.f.d., TDIU "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrası professori

Kiritildi:

"Umumkasbiy va gumanitar fanlar" kafedrası mudiri

B. Eshpo'latov

Kelishildi:

O'quv ishlari bo'yicha birinchi prorektor

A. Bozorov

1. Fan ma'lumotlari						
Fan/modul kodi IQN11210	O'quv yili 2026-2027	Semestr 2			ECTS - 4 Kreditlar	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek	O'quv rejadagi tartib raqami 60410300-1.2 60410200-1.2			Haftadagi dars soatlari 4	
Fanning nomi Iqtisodiyot nazariyasi 2	Jami yuklama (soat)	Auditoriya mashg'ulotlari jami - 72 soat, shundan:			Mustaqil ta'lim (soat)	Kurs ishi
		Ma'ruza	Seminar	Lab-ya		
	180	36	36	-	108	-

2. Fanning mazmuni
Fanning maqsadi - talabalarga iqtisodiy bilimlarning nazariy asoslarini, iqtisodiyotning asosiy tushunchalari va kategoriyalarini, iqtisodiy qonunlar va tamoyillarni o'rgatish, ularni real iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilish hamda amaliy vaziyatlarda qo'llash ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.   Fanning vazifalari – talabalarda iqtisodiy tafakkurni shakllantirish, cheklangan resurslar sharoitida tanlov va muqobil xarajatlarni anglash, ishlab chiqarish, bozor, talab va taklif, raqobat, narx, tadbirkorlik, xarajatlar, foyda va agrar munosabatlarni tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirishdan iborat.

3. Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar
1. O'rta ta'lim bosqichidagi matematika va iqtisodiy bilimlar asoslari
2. Iqtisodiyot nazariyasi 1 fani bo'yicha asosiy tushunchalar
3. Iqtisodiyotda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va tizimlar bo'yicha umumiy bilimlar

4.	Ta'lim natijalari (TN)
Kasbiy kompetensiyalar:	
TN1	milliy iqtisodiyot, makroiqtisodiy ko'rsatkichlar, milliy hisoblar tizimi, yalpi ichki mahsulot va yalpi milliy mahsulot mazmunini tushuntira oladi;
TN2	yalpi talab va yalpi taklif, iste'mol, jamg'arma, investitsiyalar, iqtisodiy o'sish, milliy boylik va makroiqtisodiy muvozanat nazariyalarini biladi;
TN3	makroiqtisodiy beqarorlik, iqtisodiy sikl, inqiroz, ishsizlik, inflyatsiya, moliya tizimi, moliyaviy siyosat, pul-kredit tizimi va banklar faoliyatining iqtisodiy mazmunini anglaydi;

TN4	davlatning iqtisodiy roli, aholi daromadlari, ijtimoiy siyosat, jahon xo'jaligi, xalqaro iqtisodiy integratsiya, xalqaro savdo, valyuta va kredit munosabatlari bo'yicha nazariy bilimlarga ega bo'ladi;
Ko'nikmalar jihatidan:	
TN5	makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni hisoblash, taqqoslash, jadval va grafiklar asosida tahlil qilish ko'nikmasini shakllantiradi;
TN6	yalpi talab va yalpi taklif muvozanati, iste'mol-jamg'arma nisbati, investitsiya, iqtisodiy o'sish, ishsizlik va inflyatsiya jarayonlarini amaliy vaziyatlar asosida tahlil qila oladi;
TN7	moliya, pul-kredit va ijtimoiy siyosat choralari, davlatning iqtisodiyotni tartibga solish vositalari hamda xalqaro iqtisodiy munosabatlar bo'yicha asoslangan xulosa chiqara oladi;
TN8	makroiqtisodiy va xalqaro iqtisodiy jarayonlar yuzasidan mustaqil tahliliy ish tayyorlash, iqtisodiy ma'lumotlarni dalillar asosida sharhlash va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish malakasini shakllantiradi.

5.	Fan mazmuni va mashg'ulotlar shakli	Soat
Ma'ruza mashg'uloti (M)		36
M1	Milliy iqtisodiyot va uning makroiqtisodiy o'lchamlari. <i>Milliy iqtisodiyotning qaror topishi, makroiqtisodiy ko'rsatkichlar tizimi, milliy hisoblar tizimining maqsadi va vazifalari, yalpi ichki mahsulot va yalpi milliy mahsulotning tarkibiy qismlari hamda YalMni hisoblash usullari. [1, 2, 5, 10]</i>	4
M2	Yalpi talab va yalpi taklif. <i>Yalpi talab va yalpi taklif tushunchalari, Yalpi talab va yalpi taklifga soliqlar va boshqa omillarning ta'siri, makroiqtisodiy muvozanat, yalpi talab va yalpi taklif egri chiziqlari hamda xrapovik samarasi. [1, 4, 5, 10]</i>	2
M3	Iste'mol, jamg'arma va investitsiyalar. <i>Iste'mol va jamg'armaning mazmuni, ularning shakllanish omillari, iste'mol va jamg'arish o'rtasidagi optimal nisbat, investitsiyalarning vazifalari, turlari, ularning hajmiga soliq va boshqa omillarning ta'siri. [1, 2, 4, 9]</i>	2
M4	Iqtisodiy taraqqiyot. Iqtisodiy o'sish va milliy boylik. <i>Iqtisodiy o'sishning mazmuni, mezonlari, ko'rsatkichlari va turlari, iqtisodiy o'sish omillari, milliy boylikning tarkibiy tuzilishi hamda O'zbekiston iqtisodiy salohiyatidan samarali foydalanish yo'nalishlari. [1, 3, 4, 7]</i>	2
M5	Milliy iqtisodiyotning muvozanatli va mutanosibli rivojlanishi. <i>Iqtisodiy muvozanatlik, uni ta'minlash shart-sharoitlari, iqtisodiy mutanosiblik turlari, yalpi talab va yalpi taklif muvozanati hamda iqtisodiyot tarkibiy tuzilishini o'zgartirishi. [1, 2, 5]</i>	2
M6	Makroiqtisodiy beqarorlik, ishsizlik va inflyatsiya. <i>Iqtisodiy sikl nazariyalari, sikl fazalari va turlari, iqtisodiy inqirozlarning sabablari va</i>	4

	<i>oqibatlari, ishsizlikning mohiyati, turlari, Ouken qonuni, ishchi kuchi bandligi hamda inflyatsiya jarayonlari. [1, 2, 7]</i>	
M7	Moliya tizimi va moliyaviy siyosat. <i>Moliyaning mohiyati va vazifalari, moliya tizimining tarkibiy bo'g'inlari, davlat byudjeti daromadlari va xarajatlari, soliqqa tortish tamoyillari hamda O'zbekistonda byudjet va soliq tizimini takomillashtirish masalalari. [1, 3, 5, 8]</i>	4
M8	Pul muomalasi, pul-kredit tizimi va banklar. <i>Pul muomalasi qonuniyatlari, pulga bo'lgan talab va pul taklifi, inflyatsiya, kreditning mohiyati, manbalari va vazifalari, bank tizimi, Markaziy bank va tijorat banklarining vazifalari. [1, 2, 4, 9]</i>	4
M9	Davlatning iqtisodiy roli. <i>Davlatning milliy iqtisodiyotni tartibga solishdagi roli haqidagi nazariy qarashlar, iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solishning obyektiv asoslari, maqsad va vazifalari, usul va vositalari. Davlatning iqtisodiyotni tartibga solishdagi budjet-soliq vositalari [1, 2, 3, 4]</i>	4
M10	Aholi daromadlari va davlatning ijtimoiy siyosati. <i>Aholi daromadlari, ularning turlari va manbalari, turmush darajasi ko'rsatkichlari, daromadlar tengsizligi, soliqlarning aholi daromadlariga ta'siri, ijtimoiy himoya shakllari, qashshoqlik sabablari va uni kamaytirish siyosati. Aholi daromadlariga soliqlarning ta'siri. [1, 2, 5]</i>	2
M11	Jahon xo'jaligi va uning evolyutsiyasi. <i>Iqtisodiy rivojlanishning umumjahon tomonlari, ishlab chiqarishning baynalmilallashuvi, xalqaro iqtisodiy munosabatlar shakllari, jahon infratuzilmasi, globallashuv ziddiyatlari va transmilliy kompaniyalarning ta'siri. [1, 2, 3, 7]</i>	2
M12	Xalqaro iqtisodiy munosabatlar va O'zbekistonning jahon hamjamiyatiga kirib borishi. <i>Xalqaro iqtisodiy integratsiya nazariyalari, uning mazmuni, shakllari, amal qilish xususiyatlari, asosiy integratsion guruhlar hamda O'zbekistonning jahon iqtisodiyotiga integratsiyalashuvi jarayoni. [1, 2, 4, 5]</i>	2
M13	Jahon bozori. Xalqaro valyuta va kredit munosabatlari. <i>Xalqaro mehnat taqsimoti, xalqaro savdo nazariyalari, xalqaro savdoning mazmuni va tuzilishi, to'lov balansi, xalqaro valyuta-kredit munosabatlari, valyuta tizimlari va davlatlararo moliya institutlari faoliyati. Xalqaro savdoda soliq munosabatlari [1, 2, 4, 7]</i>	2
Seminar mashg'uloti (S)		36
S1	Milliy iqtisodiyot va uning makroiqtisodiy o'lchamlari.	4
S2	Yalpi talab va yalpi taklif.	2
S3	Iste'mol, jamg'arma va investitsiyalar.	2
S4	Iqtisodiy taraqqiyot. Iqtisodiy o'sish va milliy boylik.	2
S5	Milliy iqtisodiyotning muvozanatli va mutanosibli rivojlanishi.	2
S6	Makroiqtisodiy beqarorlik, ishsizlik va inflyatsiya.	4
S7	Moliya tizimi va moliyaviy siyosat.	4

S8	Pul muomalasi, pul-kredit tizimi va banklar.	4
S9	Davlatning iqtisodiy roli.	4
S10	Aholi daromadlari va davlatning ijtimoiy siyosati.	2
S11	Jahon xo'jaligi va uning evolyutsiyasi.	2
S12	Xalqaro iqtisodiy munosabatlar va O'zbekistonning jahon hamjamiyatiga kirib borishi.	2
S13	Jahon bozori. Xalqaro valyuta va kredit munosabatlari.	2

6.	Mustaqil ta'lim topshiriqlari*	108
1	Milliy iqtisodiyot tushunchasi va uning makroiqtisodiy ko'rsatkichlari	4
2	Milliy hisoblar tizimi: maqsadi va vazifalari	4
3	Yalpi ichki mahsulot (YalM) ning mazmuni va tarkibi	4
4	YalM va YaMM o'rtasidagi farq	4
5	YalMni hisoblash usullari	4
6	Nominal va real YalM tushunchasi	4
7	Yalpi talab tushunchasi va uning tarkibi	4
8	Yalpi taklif tushunchasi va unga ta'sir etuvchi omillar	4
9	Yalpi talab va yalpi taklif muvozanati	4
10	Xrapovik samarasi va makroiqtisodiy muvozanat	4
11	Iste'mol funksiyasi va iste'molga moyillik	4
12	Jamg'arma funksiyasi va jamg'arishga moyillik	4
13	Iste'mol va jamg'arma o'rtasidagi optimal nisbat	4
14	Investitsiyalarning mazmuni, vazifalari va turlari	4
15	Investitsiyalar hajmiga ta'sir qiluvchi omillar	4
16	Iqtisodiy o'sishning mazmuni va ko'rsatkichlari	4
17	Iqtisodiy o'sishning omillari va yo'nalishlari	4
18	Iqtisodiy o'sishning intensiv va ekstensiv turlari	4
19	Milliy boylik tushunchasi va uning tarkibi	4
20	Makroiqtisodiy muvozanat va mutanosiblik	4
21	Iqtisodiy sikl va uning fazalari	4

22	Iqtisodiy inqirozlar: sabablari va oqibatlari	4
23	Ishsizlikning mohiyati va turlari	4
24	Ishsizlikning ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari va Oukon qonuni	4
25	Inflyatsiya: mohiyati, sabablari va turlari	2
26	Moliya tizimi, davlat byudjeti va soliqlar	2
27	Pul muomalasi va kredit tizimi	2
28	Bank tizimi: Markaziy bank va tijorat banklari faoliyati	2
29	Davlatning iqtisodiyotni tartibga solishdagi roli	2
30	Xalqaro iqtisodiy munosabatlar va O'zbekistonning jahon iqtisodiyotiga integratsiyalashuvi	2

*Izoh: Fan (modul) yuzasidan talabalar bajaradigan mustaqil ish topshiriqlari variativ tavsifga ega bo'lishi lozim. Mustaqil ish topshiriqlarining 1/3 qismi kichik guruhlarda hamkorlikda ishlash (kooperativlik)ga mo'ljallangan.

7.	Ta'lim texnologiyalari va metodlari
> mavzuni og'zaki bayon qilish (ma'ruza); > amaliy masalalar yechish; > iqtisodiy grafik va jadvallar bilan ishlash; > vaziyatli topshiriqlarni tahlil qilish; > kichik guruhlarda ishlash; > munozara va savol-javoblar; > real iqtisodiy holatlar bo'yicha tahliliy topshiriqlar; > taqdimot tayyorlash; > referat, esse va tahliliy ma'lumotnoma tayyorlash; > test topshiriqlarini bajarish; > iqtisodiy axborot manbalari bilan ishlash; > iqtisodiy ko'rsatkichlarni sharhlash va xulosa chiqarish.	

8.	Talabalar tomonidan kreditlarni olish uchun talablar
Ushbu fan bo'yicha talabalar bilimni baholash semestr davomida o'quv materiallarini (testlar va yozma ishlar) bajarishga asoslanadi. Dars davomida talabalar 100 ballik tizimda baholanadi. Shundan, talabaning dars mashg'ulotlaridagi ishtiroki, mustaqil ishlar va joriy natijalar uchun 25 ball, oraliq nazorat uchun 25 ball, yakuniy nazorat uchun 50 ball beriladi. Talabaning bilimi olgan umumiy ballaridan kelib chiqib, quyidagicha baholanadi: 90-100 ballgacha – "a'lo"	

70-89,9 ballgacha – “yaxshi”
 60-69,9 ballgacha – “qoniqarli”
 0-59,9 ballgacha – “qoniqarsiz”

TALABALAR BILIMINI BAHOLASH TARTIBI			
Reytingni baholash turlari	Maks. ball	Bajariladigan topshiriqlar	Topshiriqlarni bajarish muddati
joriy nazorat, shundan	25	O'quv jarayonining jadvali bo'yicha	
Dars mashg'ulotlardagi ishtiroki va faolligi	15	fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda, seminar, laboratoriya va amaliy mashg'ulotlarda og'zaki so'rov, test o'tkazish, suhbat, nazorat ishi, kollokvium, keys stadi, kazus yoki vaziyatli topshiriqlar, loyiha, kurs ishi, uy vazifalarini bajarishi	Fanning dars jadvalidagi auditoriya vaqtiga mos holda
Mustaqil ta'lim, shundan	10	talabalar mustaqil ishlarini ikki yo'nalishda – auditoriyada va auditoriyadan tashqarida tashkil etiladi	
1-mustaqil ish	5	Mustaqil ta'limni baholash topshiriqlarining portfoliosi (taqdimot, testlar, yozma ish variantlari, keys stadilar, masalalar, topshiriqlar va tahliliy jadvallarni bajarish) orqali amalga oshiriladi.	Topshirishning oxirgi muddati: oraliq nazorat boshlanguniga qadar
2-mustaqil ish	5	Loyiha ishi tayyorlash (infografika, slaydlar yoki video-prezentatsiya shaklida) va himoya qilish	Topshirishning oxirgi muddati: oraliq nazoratdan keyingi haftada
Oraliq nazorat	25	Oraliq nazorat ma'ruza darslarida faol ishtiroki, mashg'ulot daftarlarining yuritilish holatini e'tiborga olish va oraliq nazorat ishining (yozma ish, test, og'zaki so'rov, taqdimot yoki loyiha ishi shaklida kichik guruhlarda ishlash) baholanishi orqali amalga oshiriladi.	Akademik o'quv yili grafigi bo'yicha
Yakuniy nazorat	50	Yakuniy nazorat semestr yakunida yozma ish, og'zaki so'rov yoki test shaklda o'tkaziladi.	Akademik o'quv yili grafigi bo'yicha
Jami	100		

Talabaning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy balli har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq quyidagi formula orqali hisoblanadi:

$$YaB = JN + ON + YaN$$

bu yerda: JN – joriy nazorat; ON – oraliq nazorat; YaN – yakuniy nazorat.

Eslatma: Joriy nazorat va oraliq nazorat uchun ajratilgan jami ballar (50 ball) ning kamida 60 foizi (30 ball)ni to'play olmagan talabaga yakuniy nazoratga

kirishga ruxsat berilmaydi. Shuningdek, yakuniy nazoratda ishtirok etib, yakuniy nazorat uchun ajratilgan jami ball (50 ball) ning kamida 60 foizi (30 ball)ni to'play olmagan (ya'ni, qoniqarsiz baho olgan) talaba mazkur fan bo'yicha tegishli kreditlarni o'zlashtirmagan hisoblanadi va akademik qarzdor hisoblanadi.

9.	Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish mezonlari
	a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: > fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa; > fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas; > fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa; > fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etib olsa; > berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa; > konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa; > mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa; > barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirgan bo'lsa; > nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llash olish; > tizimli yondashish, uzviylikka amal qilish. b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: > fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas; > fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa; > fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa; > fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa; > fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa; > fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa; > barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga harakat qilgan bo'lsa; > barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga harakat qilgan bo'lsa. d) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: > fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa; > fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas; > fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa; > bayon qilish ravon bo'lmasa; > fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa; > fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa. e) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin: > fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa; > fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa; > fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajarmagan bo'lsa; > fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa; > fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;

> fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa; fanni bilmasa.

10.	Foydalanilgan adabiyotlar
Asosiy adabiyotlar	
1.	Шодмонов Ш. Рахматов М. Иқтисодиёт назарияси. Дарслик. – Тошкент: Замин нашр», 2021. – 856 б.
2.	Jo'rayev T.T., Hamdamov M.A. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. – Toshkent: Fan va texnologiyalar nashriyot-matbaa uyi, 2024. – 504 b.
3.	Насырходжаева Д.С. Экономическая теория. Учебное пособие. – Тошкент: IQTISODIYOT, 2022. – 318 б.
4.	Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. B.Y.Xodiyev, Sh.Shodmonov. 2017 – 756 b.
5.	Носова С.С. Экономическая теория. Учебник. – 4-е изд., стер. – Москва: КНОРУС, 2017. – 792 с.
Qo'shimcha adabiyotlar	
6.	Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. A.O'lmasov. Iqtisod-Moliya. 2014. – 424 b.
7.	Jo'rayev T.T., Asatullayev X.S., Allaberganov Z.G. Iqtisodiyot-2. Darslik. – Toshkent: Nihol print, 2021. – 592 b.
8.	Шодмонов Ш., Мухамедов М., Камилова Н. Экономическая теория. Учебник. – Ташкент: Иқтисод-молия, 2021. – 452 с.
9.	Xodiyev B.Yu., Shodmonov Sh.Sh. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. – Toshkent: Barkamol fayz-media, 2017. – 783 b.
10.	N. Gregory Mankiw. Essentials of Economics. 10th edition. – Cengage Learning, 2024. – 580 p.
Axborot manbalari	
11.	www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
12.	www.president.uz – O'zbekiston Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti.
13.	www.imv.uz – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligining rasmiy veb-sayti.
14.	https://gov.uz/oz/soliq - O'zbekiston Respublikasi Soliq qo'mitasining rasmiy veb-sayti.
15.	www.pearson.com – Pearson ta'lim kompaniyasining rasmiy veb-sayti.
16.	www.thestudyspace.com – talabalar uchun ta'lim resurslari portali.
17.	https://stat.uz – O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi.
18.	www.economist.com – xalqaro iqtisodiy tahlil va axborot manbasi.